

न शोच्यति प्रतिपादयन् ॥३९॥ द्विजोत्तमः निर्दोषः एते पूर्वोक्ता गुणाश्च तत्र यदिलभ्यते तर्हि तारयेतेति किञ्च ॥४०॥ निवाम्य ज्ञात्वा ईदृशपात्रांशोसमीपस्थास्याल्पगुणस्यातिक्रमेपि दोषो नास्तीति भावः ॥४१॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये द्विविंशोऽध्यायः ॥३२॥ ॥४॥ आदेवि कालादौ विदितं विशेषमिति शेषः ॥१॥ २॥ उपपत्तिभिः आदरादिभिर्मुक्तः सन् ॥३॥ ४॥ ५॥ हस्तैश्च

गामभ्वं विसमन्नं वा तद्विधेः प्रतिपादयेत् ॥ इव्याणि नान्यानि तथा प्रेत्य भवेन शोचति ॥३९॥ तारयेत कुलं सर्वमेकोपीह द्विजोत्तमः ॥ किमंगपुनरेवै ते तस्मा
स्यात्रं समाचरेत् ॥४०॥ निशम्य च गुणोपेतं ब्राम्हणं साधुसंमतं ॥ दूरादानाथ्यसत्कृत्य सर्वतश्चापि पृजयेत् ॥४१॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनप
र्वणि आनुशासनबहुप्राश्निके द्वाविंशोऽध्यायः ॥३२॥ ॥४॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ ब्राह्मकाले च देवे च पित्र्ये पित्र पितामह ॥ इच्छामीह त्वया
ख्यातं विदितं यत्स्मरिषिभिः ॥१॥ भीष्म उवाच ॥ देवैर्षीर्वाणिहं कुर्यादपराणेतुपैतृकं ॥ मंगलाचारसंपन्नः कृतशौचः प्रयत्नवान् ॥२॥ मनुष्या
णां तु मध्याह्ने प्रदद्यादुपपत्तिभिः ॥ कालहीनं तु यद्दानं तं भांगं रक्षसां विदुः ॥५॥ कैशकीटावपति तं क्षतं च भिरवै क्षितं ॥ रुदितं चावधृतं च तं भांगं
रक्षसां विदुः ॥६॥ निरोकारेण यद्भुक्तं स शस्त्रेण च भारत ॥ दुरात्मना च यद्भुक्तं तं भांगं रक्षसां विदुः ॥७॥ परोच्छिष्टं च यद्भुक्तं परिभक्तं च यद्भुक्तं ॥
देवैः पित्र्ये च स तं तं भांगं रक्षसां विदुः ॥८॥ मंत्रहीनं क्रियाहीनं यच्छ्राद्धं परि विद्यते ॥ त्रिभिर्वर्णैर्न रश्चेष्ट तं भांगं रक्षसां विदुः ॥९॥ आज्याहुतिं विना
चैव यत्किंचित् स रिविद्यते ॥ दुराचौ रश्च यद्भुक्तं तं भांगं रक्षसां विदुः ॥१०॥ ये भांगं रक्षसां प्राप्तास्त उक्ता भारत वर्षभ ॥ अत ऊर्ध्वं विसर्गस्य परीक्षा ब्राम्हणे
भृष्यु ॥११॥ यावन्तः पतिता विप्राज्जोन्मन्तास्तथैव च ॥ देवे वाप्यथ पित्र्ये वा राजन्नाहं तिकेतनं ॥१२॥ श्वित्री क्लीबश्च कुक्षीन्वतथा यक्ष्मह तश्च यः ॥
अपस्मारी च यश्चांधो राजन्नाहं तिकेतनं ॥१३॥ चिकित्सको देवलकावृथानियमधारिणः ॥ सोमविंक्रमिणश्चैव राजन्नाहं तिकेतनं ॥१४॥

तेन दूषितं ॥६॥ निरोकारेण अनुज्ञातेन उद्वेगवा ॥७॥ परिभक्तं देवतिथिपितृबालकादिनृवर्जयित्वा भक्तं स्वेनैव ॥८॥ ९॥ आज्याहुतिं पात्राभिघारणं विना ॥१०॥ विसर्गस्य ब्राम्हणे दानस्य पात्रभूते
॥११॥ पतिताः महापातकेन जातिवद्भिर्भूताः केतनं निमंत्रणं ॥१२॥ श्वित्री श्वेतकुक्षी यक्ष्महतो मंहारोगी अपस्मारी ग्रहग्रस्तः ॥१३॥ देवलको देवार्चनं दृष्टि जीवनः वृथानियम
धारिणो दंभवंतः ॥१४॥